

kan jo ikke opretholdes, og den højtærede Minister og hans Forgænger have jo, uden at kræve Bevillinger af særlig Betydning, paa mangfoldige, tilsyneladende smaa Omraader udrettet endog meget for at bringe bedre Forstaaelse i Stand mellem det civile og militære Liv. Selv om disse, som sagt, tilsyneladende ere ganske smaa og ubetydelige, skal det nok vise sig, at de have betydelig større Rækkevidde, end de fleste antage. Tonen og Aanden i vort militære Liv er ikke nær den samme som for 25 Aar siden, der er stor Forskel, og vi, der have Sønner, der skulle være Soldater, ere jo paa det stærkeste interesse-rede i, at Aanden og Tonen er en saadan, at vi med Ro, ja endog med Glæde kunne lade vore Sønner uddanne til Forsvarere af Fædrelandet. Og her er der en Op-gave, som det forekommer mig, at Rigs-dagen i høj Grad har forsømt, men som der dog maa raades Bod paa, hvis Ret og Billighed skulde være raadende. Netop dette Synspunkt har for mig været saa til-talende, at jeg har sluttet mig til dette Lovforslag og glædet mig derover, fordi jeg synes, det viser netop den Vej, man skal gaa. Lad os saa kun her fremsætte vore Meninger om, hvorledes vi kunde ønske dette eller hint ordnet, Tiden vil nok vise, at hvis det er ærligt ment med vore Øn-sker i denne Sag, saa ville vi give Afkald paa de Fordringer, der ikke kunne gennem-føres nu, og saa ville vi paa dette Om-raade som paa saa mange andre nøjes med, hvad der til enhver Tid kan gennem-føres, naar vi se, at der virkelig ligger et Fremskridt deri.

Ud fra disse ganske korte Betragtning-er vil jeg bringe den højtærede Forsvars-minister min oprigtige Tak for Forslaget og haaber, at det vil have en saa let Gang gennem Tinget som muligt, og at det kan blive gennemført i denne Samling.

Forsvarsministeren (J.C. Christensen):

Gennemgaaende har dette Lovforslag mødt Velvillie i dette Ting. Der er slet ingen Talere, der have udtalt sig imod det, og de allerfleste have udtalt sig for det og for dets Gennemførelse. Selv det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), der jo talte ret nedsættende om det, vogtede sig meget for at udtale sig imod dets Gennemførelse. Det ærede Medlem sagde, at Lovforslaget kun var Lappeskrædderi og Lapperi, og det var ment nedsættende. Men jeg kan godt tage imod denne Betegnelse. Lovforslaget sætter Lapper paa det System; her er

Tale om at reformere paa — det erkender jeg —, men det er lutter gode Lapper, saa Klædningen bliver brugelig, indtil der bliver Mulighed for, at vi kunne faa en ny og god Klædning. Det bliver en brugelig Arbejdsklædning, og meget af Lovgivningsarbejdet trindt omkring, alle Vegne, hvor man har parlamentariske Forfatninger, er Lappearbejde. Det maa vi vist alle indrømme, og Socialdemokraterne maa jo være særlig villige til at indrømme det, for en stor Del af alle de Lovforslag, de komme med, ere i høj Grad prægede af at være Lappeskrædderi. Jeg erkender altsaa gerne, at dette Forslag betegner kun en delvis Reform; det gennemfører virkelig gode Forbedringer paa den nu-værende Klædning — lad os sige saaledes — og gør den brugelig, indtil vi kunne faa en ny og god Klædning.

Nu er der talt en Del om de Ønsker, man kunde have ud over, hvad der her foreligger, de Ønsker, man kunde have, naar vi skulde have, for at blive i Billedet, en ny Klædning. De Ønsker ere jo ikke Folketinget fremmede. Det har jo selv i sin Tid ved Vedtagelsen af en Dagsorden i 1896 fastslaaet, hvilke Ønsker man har, naar vi skulle have en ny og gennem-gaaende Reform, en virkelig ny Klædning. Derfor kom alle disse Henvisninger til Dagsordenen af 1896 mig jo ikke uventet, tværtimod. Alle disse Ønsker, man kunde have, naar vi skulle have en ny militær Retspleje, ere jo ikke noget, jeg paa nogen Maade vil tage Afstand fra. Men alle disse Ønsker faar man gemme til den Tid, da man kan faa en virkelig militær Rets-reform, og naar Reformen skal være virke-lig god, hører der ogsaa en Revision af Straffeloven til. Det er rimeligt, fordi det hænger sammen dermed, og det hænger navnlig sammen med Ønsket om at ind-skrænke Grænserne for den militære Ju-risdiktion, men det skal jeg om lidt komme ind paa.

Hvad der her foreligger, er Ønsket om paa 3 væsentlige Punkter at gennem-føre en Reform af den militære Retspleje, og af disse er igen for mig Punktet om en Appellinstans det allervæsentligste. Nu er det mærkeligt nok — det høje Ting maa tilgive mig, at jeg kaster et kort Til-bageblik paa Historien her —, at netop Appellinstansen har der været fremsat Øn-sker om i over 60 Aar, uden at det er lykkedes til Dato at faa nogen. I 1841 blev der nedsat en Kommission, som skulde afgive Betænkning om hele Forholdet, idet man allerede den Gang var klar over, at